

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van de Onze-Lieve-Vrouw Hoop der Hopelozenkapel te Wichelen

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011 en 9 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 20 oktober 2010 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen Onze-Lieve-Vrouw Hoop der Hopelozenkapel te Wichelen;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen op datum van 7 juli 2011, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 6 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de historische en volkskundige waarde:

- als monument

Onze-Lieve-Vrouw Hoop der Hopelozenkapel met inbegrip van de cultuuroederen die

er integrerend deel van uitmaken, gelegen te
 Wichelen (Serskamp), Krakeelstraat ZNR / hoek Verhoogstraat (SCH);
 bekend ten kadaster:
 Wichelen, 2e afdeling, sectie C, perceelnummer 1D
 zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De **historische waarde** en meer bepaald de architectuurhistorische en cultuurhistorische waarde, en de **volkskundige** waarde van de *Onze-Lieve-Vrouw Hoop der Hopelozenkapel*, gelegen Krakeelstraat / hoek Verhoogstraat z.nr. te Wichelen (Serskamp), met inbegrip van volgende cultuurgoederen die er integrerend deel van uitmaken:

- houten altaar met opzetstuk
- groot gepolychromeerd beeld van Onze-Lieve-Vrouw
- twee Heilig Hartbeelden
- vier plaasteren beelden op wandsokkels van Sint-Antonius van Padua, Sint-Jozef, Sint-Jan Berchmans en Heilig Hart van Maria
- kaarsengeldbakje
- relikwiehouder van O.-L.-Vrouw van het Heilig Hart
- offerblok voor Sint-Antonius.

De Onze-Lieve-Vrouw Hoop der Hopelozenkapel, op de grens van Serskamp en Schellebelle, is een representatief voorbeeld van een goed onderhouden buurtkapel in een landelijke omgeving, die eertijds opgericht werd door de wijkbewoners en nog steeds deel uitmaakt van een intense religieuze beleving.

De oprichting van deze kapel in 1888, is karakteristiek voor de tweede helft van de 19de eeuw wanneer de Mariaverering een ontzettende opbloei kende, versterkt door de afkondiging van het dogma van de Onbevleete Ontvangenis in 1854. De ontstaansgeschiedenis kadert volledig binnen de tijdsgeest van het katholiek reveil in het midden van de 19de eeuw, en de verspreiding ervan op het katholieke Vlaamse platteland.

De gekozen architecturale vormgeving, het materiaalgebruik en decoratieve elementen van zowel het exterieur als interieur zijn illustratief voor een eind 19de-eeuwse kapel in neogotische stijl. Het sobere interieur wordt bepaald door een groot gepolychromeerd beeld van de patroonheilige op een houten altaar. Diverse plaasteren heiligenbeelden en houten devotialia geschonken door buurtbewoners, luisteren de kapel op en zijn typerend voor oude volkskundige gebruiksvoorwerpen.

Door de oprichtingsplaats op de grensscheiding van Serskamp en Schellebelle aan een kruispunt van twee wegen, fungeert de kapel als (ruimtelijk en ideologisch) herkenningpunt in de omgeving en krijgt ze een extra volkskundige betekenis als behoeder van de buurtbewoners, passanten en gelovigen.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009 en 4 december 2009 en 10 juni 2011 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009 en 11 januari 2010 en 2 augustus 2011).

Brussel,

11 JAN 2012

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS